

Jev a to, „co“ se jeví

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2010](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2010](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 3. 9. 2010
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 3. 9. 2010

Jev a to, „co“ se jeví

Důraz na jevy (fenomény) má své nepochybné oprávnění, ale vyžaduje jednak upřesnění, jednak náležité domyšlení. Především má své myšlenkové (teoretické) předpoklady: žádný jev nemá svou vlastní, ode všeho ostatního oddělenou, samostatnou skutečnost, ale je vždycky jevem pro někoho či pro něco (to „něco“ musíme dodat a dokonce zdůraznit, protože „jevení“ a tudíž také „jevy“ musíme předpokládat na všech rovinách jsoucen, tedy i tam, kde nelze mluvit o „vědomí“ či dokonce o „myšlení“). A tento „někdo“ či toto „něco“ musí být schopno aktivity vůči tomu, „co“ se jeví. Jinak řečeno: jev (a vůbec jevení, vyjevování) je myslitelné jen tak, že se na něm podílí nějaký aktivní subjekt, pro který je pak ono „co“ právě tím „jevem“. Sama aktivita by tu ovšem nestačila: subjekt, pro který se nějaké „co“ stává (za jeho nezbytné aktivní účasti) „jevem“, musí být schopen nejen akce, aktivit, ale musí být také schopen ve svých akcích na nějaké „co“ „re-agovat“ (každá re-akce je ovšem zároveň akcí, zatímco ne každá akce musí nutně být reakcí – ale to je stejně zapotřebí ještě důkladněji prověřit). „Jevení“ (vyjevování) je tedy jakýmsi aspektem a možná přímo součástí reagování, a to reagování na něco, co samo jevem není, ale co umožňuje, aby na to mohlo být reagováno.

(Písek, 100903-1.)